

386

Abril 2015 • revista mensual
Any 35è • PVP 3,00 €
edita Fundació Roca i Galès

cooperació

CATALANA

Món cooperatiu

Les nostres cooperatives: **Doble Via, Sccl.**

Entrevista: **Marina Garcès, professora de filosofia.**

ISSN 1133-8415

9 771133 841150

*Referent
Cooperatiu Català en
Prevenció de Riscos
Laborals*

*Nou servei
Vigilància
de la Salut*

*Totes les especialitats
preventives.
A tot Catalunya*

SePrA
servei de prevenció

www.sepra.cat

T. 93 457 41 45
Trinxant 98-100, 08026 Barcelona sepra@sepra.es

Servei de Prevenció Aliè acreditat en totes les especialitats (SP-063-B)

ASSIGEM
SERVEIS EMPRESARIALS

Assessorament i gestió integral especialitzada en
COOPERATIVES, FUNDACIONS
i ENTITATS NO LUCRATIVES

- Comptabilitat, aplicació Pla Comptable, seccions, tancament, Comptes Anuals.
- Obligacions tributàries, Declaracions periòdiques, Impost Societats, Requeriments, Inspeccions, etc.
- Nòmines, Seguretat social, problemàtica laboral, sancions, acomiadaments, etc.
- Temes socials, Assemblees, seccions, constitució i canvis en òrgans d'administració, mediació en situacions conflictives, etc.
- Temes jurídics, contractes, adaptació estatuts, revisió de la gestió tributària, regularització Registres: Cooperatives, Propietat, etc.

PROTECCIÓ DE DADES, Document de Seguretat, inscripció Agència Protecció de Dades

ASSIGEM Serveis Empresarials, Scll
Girona, 38, 1r 2a - 08010 Barcelona
Tel. 932 652 285 - Fax 932 325 613

“un servei jurídic compromès i de qualitat”

 Col·lectiu Ronda
ASSESSORIA JURÍDICA LABORAL ECONÒMICA SOCIAL

Barcelona - Cerdanyola - Granollers
Mataró - Mollet del Vallès - Rubí
despatxos associats:
Girona - Lleida - Tarragona - Tortosa - Vilafranca del P.

www.cronda.coop
crondaweb@cronda.coop

Cooperativisme i economia social

- Assessorament integral a cooperatives, associacions, fundacions i altres entitats d'economia social
- Autoocupació i plans d'empresa
- Consultoria i auditoria
- Mediació en conflictes societaris

Drets de les persones i els col·lectius

- Dret civil, penal i administratiu
- Dret de família
- Separacions, divorcis
- Danys i perjudicis
- Accidents de circulació i de treball
- Arrendaments
- Dret fiscal
- Habitatge, urbanisme i medi ambient
- Estrangeria
- Violència de gènere

Defensa dels treballadors/es

- Assessorament laboral i Seguretat Social
- Acomiadaments
- Reclamacions
- Dret sindical
- Regulació d'ocupació
- Negociació col·lectiva
- Pensions
- Accidents i prevenció de riscos laborals
- Malalties professionals
- Plans de pensions

SUMARI

4 / TORNAVEU

Xavier Vilajosana, professor universitari.

5 / EDITORIAL

Món cooperatiu

6 / EL NOSTRE MÓN

Agnès Giner

9 / COOPERATIVES DE CATALUNYA

Desenvolupament actual del Pla per a una Dècada Cooperativa
Confederació de Cooperatives de Catalunya

10 / LES NOSTRES COOPERATIVES

Doble Via SCCL, serveis socioculturals i socioeducatius
Pep Valenzuela

Visitem aquesta cooperativa d'iniciativa social que enguany n'acompleix 15 oferint serveis integrals de gestió d'equipaments i programes d'acció social i cultural, d'educació, d'animació sociocultural i dinamització comunitària, gestió i organització de menjadors per a centres educatius, sòciosanitaris i privats, entre d'altres.

13 / ENTREVISTA

Marina Garcés, professora de filosofia a la Universitat de Saragossa

Montse Pallarès

"La crisi ha fet esclatar, entre moltes d'altres, la bombolla de l'individualisme".

16 / FINANCES COOPERATIVES

Financoop, obrir les portes del finançament a les cooperatives
Fundació Seira

18 / EMPRESA COOPERATIVA

Cooperatives alimenten alternatives en casals i ateneus populars
Pep Valenzuela

Un reportatge sobre cooperatives de restauració vinculades a casals i ateneus socials i populars, alguns històrics i altres de nova creació. Quatre experiències d'empreses cooperatives amb èxit que esdevenen referència i que viuen intensament i a fons els valors i pràctica del cooperativisme, el progrés i la justícia social.

21 / RESSENYA

Màrius Pons Sumalla. Un cooperativista comunista i controvertit
Antonieta Jarne

22 / BALANÇ SOCIAL

Si ets una empresa responsable, ensenya el cor: fes balanç social
Rubèn Suriñach

24 / OPINIÓ

Recordatoris
Esteve Puigferrat

26 / BIBLIOTECA

Donació de llibres
Retalls
Elisenda Dunyó

CRÈDITS

Editora Fundació Roca i Galès Redacció i Administració Aragó, 281, 1r 1a 08009 Barcelona
Tel. 93 215 48 70 - Fax 93 487 32 83 - cc@rocagales.cat - www.rocagales.cat - Twitter: @rocagales
Coordinació Agnès Giner. Consell de Redacció Margarida Colomer, Miquel Corna, Enric Dalmau, Raimon Gassiot, Agnès Giner, Joan Josep González, Ma. Lluïsa Navarro, Jordi París, Joseba Polanco, Esteve Puigferrat, Olga Ruiz i Quim Sicília. Els autors són responsables dels articles signats. Ni la direcció de la revista ni els editors comparteixen per força les opinions que puguin reflectir els textos aquí inscrits.
Foto portada: Espai cooperatiu ☺ Café del Centre. Disseny, maquetació i impressió El Tinter, SAL (empresa certificada EMAS) Dipòsit legal B-22.823/80 I.S.S.N. 1133-8415.
Aquesta revista ha estat impresa sobre paper certificat FSC® i amb tintes provinents d'olis vegetals

Amb el suport de:

Un parell de preguntes (que en són tres) a **Xavier Vilajosana Guillén** (Barcelona, 1980), investigador i professor universitari

1

Què et sembla atractiu del cooperativisme?

Em sembla molt atractiu trobar persones amb les quals compartir un ideal, un objectiu o un conjunt d'idees.

2

Què no et convenç del cooperativisme?

Quan la cooperació no és equitativa, quan la responsabilitat es dilueix.

3

Consideres que hi ha una altra economia possible?

NSÍ, però requereix una societat molt més formada, més social, més justa i menys egoista.

Món cooperatiu

Encetem la primavera donant a conèixer l'estat de desenvolupament actual del Pla per a una Dècada Cooperativa. Aquest projecte que el 2012 va engegar l'Aliança Cooperativa Internacional arran de la celebració de l'Any Internacional de les Cooperatives, recull el conjunt d'activitats que convé que tirem endavant les entitats d'economia social d'arreu del planeta per a aprofitar totes les oportunitats de què disposem per a construir un món millor, un veritable **món cooperatiu**.

En aquesta ocasió, hem visitat la cooperativa d'iniciativa social Doble Via, amb seu social a la Floresta, que és ben bé tot un **món cooperatiu** dedicat a serveis socioculturals i socioeducatius. També hem tingut el plaer d'en-

trevistar la filòsofa Marina Garcés, l'autora de l'interessant assaig *Un mundo común* (Ed. Bellaterra, 2013), que ha inspirat el nostre títol de portada.

I completem el recorregut del present número visitant quatre experiències de restauració cooperativa vinculades a ateneus i casals històrics i/o de nova creació; presentant la ronda de finançament de Financoop per a les cooperatives 2015, que tindrà lloc aquesta primavera; i informant de la campanya d'enguany de la Comissió del Balanç Social de la Xarxa d'Economia Solidària, que té per lema central l'exhortació "Ensenya el cor, fes balanç social!".

Un **món cooperatiu** divers i comú. ■

LA COBERTA/ Experiència cooperativa fructífera, de referència, nascuda a la terra i fertilitzada per l'humus de l'associacionisme popular.

Foto: Espai cooperatiu ☺ Cafè del Centre, SCCL

XII Trobada d'Economia Alternativa i Solidària - Ideària 2015

Entre els propers dies 30 d'abril i 2 de maig, a l'andalusa ciutat de Còrdova se celebrarà Ideària, la trobada que cada dos anys fan els actors de l'Estat espanyol de l'economia social i solidària amb l'objectiu d'impulsar iniciatives econòmiques que promoguin la justícia social, la protecció dels drets humans i el desenvolupament sostenible.

Ideària, en un marc de reflexió, debat, formació i propostes de treball al voltant del foment dels valors ètics, possibilita la compartició d'alternatives sostenibles dins l'abordament de les problemàtiques socials, econòmiques, ecològiques i culturals contemporànies.

En aquesta trobada biennal s'enforceixen llaços, es descobreixen noves perspectives, es faciliten dinàmiques de coordinació i s'estableixen sinergies entre diferents agents de l'economia solidària, del comerç just i de les finances ètiques. Ideària acostuma a comptar amb una participació d'unes dues-centes persones, entre visitants i representants de les diverses organitzacions, d'àmbit estatal o internacional.

Els participants en l'economia solidària continuen multiplicant-se a mesura que augmenten les preocupacions socials i mediambientals entre els ciutadans. I aquesta trobada afavoreix el flux i l'intercanvi de coneixements, de bones pràctiques i de coordinació entre els diferents agents de l'economia social d'arreu l'Estat espanyol i altres ciutadans interessats.

L'edició d'Ideària d'enguany es divideix en tres grans eixos temàtics, que es desenvoluparan àmpliament durant les diverses sessions:

- Desenvolupament local, innovació social i economia solidària.
- Sobirania alimentària, agroecologia i comerç just.
- Mercat social i auditoria social.

Informació, programa i inscripcions, a:

www.economiasolidaria.org. ■

El Grup Cultura 03 celebra deu anys

El passat 19 de març, el Grup Cooperatiu Cultura 03 va celebrar la seva primera dècada amb un acte festiu al Centre d'Arts Santa Mònica. La celebració, que va comptar amb la presència de treballadors, autors, col·laboradors, proveïdors i amics de les diverses empreses que conformen el grup cooperatiu (Ara Llibres, Batabat, Contrapunt, Nova 2003 i Sàpiens Publicacions), va servir per a compartir el “tancament d'un cicle i celebrar que hem sortit reforçats de la crisi”, segons va assenyalar Oriol Soler, president de Cultura 03.

Soler va avançar alguns dels projectes que té a curt termini el Grup i va destacar els resultats econòmics, que segons ell són el fruit de “molt d'esforç i de picar pedra”. I va posar èmfasi en el suport i l'acompanyament que durant aquests més de deu anys de trajectòria hi han posat persones com ara Daniel Martínez (Focus) o Miquel Àngel Oliva (Abacus). Per la seva banda, Ferran Mascarell, conseller de Cultura, va lloar l'aportació “fresca, rigorosa i desenfadada” del Grup a la cultura del país. L'acte es va tancar amb un vernissatge que va ser acompanyat per uns quants dels temes musicals més destacats de la darrera dècada. Els assistents van rebre com a obsequi una capsa que, amb el títol de “100 postals: Una mirada enrere per mirar endavant”, recull fites i productes assolits en aquests anys: l'impuls i el lideratge en el naixement del diari Ara, de les revistes Sàpiens, Descobrir, Cuina, Nat, La Revista dels Súpers i Time Out Barcelona, de diaris de proximitat com ara Contrapunt i AraVallès, de produccions per a televisió com ara Sota terra, d'èxits editorials com ara els llibres de Kilian Jornet, o de campanyes com ara “El món ho ha de saber”, entre d'altres.

El Grup Cooperatiu Cultura 03 té com a objectiu dotar la cultura catalana d'una indústria cultural i de comunicació innovadora, amb voluntat de lideratge, de vocació internacional i al servei de la societat. El Grup, al seu torn, és membre de Clade, Grup Empresarial Cooperatiu.

Més informació, a: www.cultura03.com. ■

International
Co-operative
Alliance

4 July 2015 • International Day
of Co-operatives

**Choose co-operative,
choose equality!**

La igualtat, tema del Dia Internacional de les Cooperatives 2015

Des de l'any 1923, el primer dissabte de juliol se celebra el Dia Internacional de les Cooperatives. Els seus objectius són fer augmentar la consciència sobre els valors que aporta el cooperativisme a la societat, donar a conèixer els èxits del moviment i difondre els seus ideals de solidaritat, eficiència econòmica, igualtat i pau mundial. El Dia Internacional també té com a objectiu enfortir i ampliar les aliances entre el moviment cooperatiu i altres actors, incloent-hi els governants, a escala local, nacional i internacional.

Aquest 2015, l'Aliança Cooperativa Internacional (ACI) i les Nacions Unides (ONU) han acordat dedicar el Dia Internacional a la reflexió sobre la desigualtat i sobre la manera com les cooperatives poden contribuir a reduir-la. L'ACI anima, doncs, totes les cooperatives del món a celebrar aquesta important diada el propinent 4 de juliol.

L'ACI avisa que, en el nostre món globalitzat, la desigualtat va en augment

En els darrers anys, la fractura d'ingressos al món ha continuat augmentant. Un informe recent de Crèdit Suisse estima que l'1 per cent de la població mundial posseeix gairebé la meitat de la riquesa del planeta, mentre que el 50 per cent més pobre en posseeix menys de l'1 per cent d'aquesta.

La desigualtat es manifesta en una gran varietat de tons, ja que pot aplicar-se tant a característiques ètniques, regionals o d'ubicació com a trets personals com ara el sexe o l'edat.

Des de l'aparició de les cooperatives, en la primera meitat del segle XIX —i precedint el dret de vot igual per a homes i dones—, la igualtat entre sexes és un dels seus trets distintius. La jerarquia típicament horitzontal de les cooperatives fomenta una fonda cultura del treball en equip, a través de la qual es recompensa el talent en lloc de la competitivitat.

L'ACI adverteix que la desigualtat afecta a tothom

La desigualtat imperant ens afecta profundament perquè influeix en les nostres percepcions de l'autoestima i de la justícia. Tot ésser humà té dret al respecte a la seva pròpia dignitat. La desigualtat té greus conseqüències socioeconòmiques i de seguretat: impactes negatius en l'economia, en la participació en les institucions, en la seguretat i la conflictivitat social, i en la democràcia i la convivència cívica.

Per a l'ACI, el fort component solidari que contenen els principis que regeixen les empreses cooperatives comporta que, si aquest model d'empresa continua creixent, la desigualtat social es reduirà. La propietat compartida, la lliure adhesió i el lema “una persona, un vot” independentment del capital que aquesta porti, afavoreixen la inclusió, la igualtat d'accés, l'acceptació de tothom. El moviment cooperatiu combina d'una manera inèdita una pràctica democràtica d'abast global amb una conducta empresarial radicalment basada en les persones. Aquesta combinació pot tenir un paper clau en la reducció de la pobresa. Les cooperatives ajuden a reduir la desigualtat mitjançant un apoderament de les persones que alhora els ofereix una forma digna i sostenible de guanyar-se la vida.

Més informació, a: www.ica.coop. ■

Envia'ns el teu e-mail

Per a desenvolupar el nou pla de comunicació, el responsables de la Fundació Roca i Galès, entitat editora de la revista *Cooperació Catalana*, fem una crida perquè ens envieu les vostres adreces electròniques a tots els subscriptors, seguidors, lectors i altres persones interessades a rebre notícies i actualitat relacionada amb les cooperatives i l'economia social i solidària.

Envieu-nos la vostra adreça electrònica a cc@rocagales.cat indicant a l'assumpte “Pla comunicació 2015”, i ben aviat podreu gaudir de les nostres novetats, que us avancem que inclouen una enquesta sobre la publicació *Cooperació Catalana* i un butlletí electrònic sobre l'actualitat del món cooperatiu i de l'economia solidària. Fem xarxa: compartim cooperativisme! ■

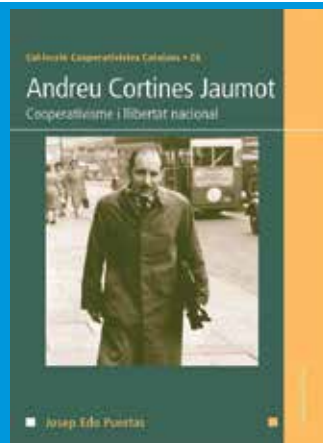
Pam a Pam, el mapa de l'economia solidària

Pam a Pam és un mapa col·laboratiu que mostra els punts de consum responsable i d'economia solidària de Catalunya. És una iniciativa de SETEM i la Xarxa d'Economia Solidària (XES) per a transformar l'entorn a partir del cistell d'anar a comprar.

El Pam a Pam és un mapa interactiu en què es poden fer cerques per territori, per sector i per criteris d'economia solidària. Un dels puntals d'aquest projecte és el fet que és col·laboratiu, ja que està impulsat per una comunitat de persones que busquen iniciatives de l'economia solidària als pobles i ciutats de Catalunya i que fan entrevistes als seus responsables per pujar-les al web. El grup de persones que tenen cura del mapa Pam a Pam i el fan créixer s'anomena Xinxetes Taronjes.

El mapa Pam a Pam és una aposta per l'economia solidària que té com a prioritats les persones i l'entorn, que posa èmfasi en el munt d'alternatives ja existents que vetllen per l'ecologia, la justícia social, el consum responsable, l'estalvi ètic, l'alimentació ecològica o la roba lliure d'explotació laboral. L'economia solidària és una altra manera de fer economia: la conformen una multitud d'iniciatives que funcionen dia a dia sota lògiques democràtiques, equitatives, solidàries i respectuoses amb les persones, el medi ambient i els territoris. Si formes parts del grup d'impulsors d'una iniciativa de consum responsable o d'economia solidària, pots entrar al mapa Pam a Pam i donar-t'hi a conèixer. I si ets un consumidor responsable i/o d'economia solidària, pots utilitzar el mapa per a les teves cerques, però també proposar alternatives, i això, sense oblidar que pots enregistrar-te com Xinxeta Taronja i formar part de l'equip de recerca d'alternatives, que és l'essència del Pam a Pam.

Més informació, a: www.pamapam.org. ■

Presentació de la biografia d'Andreu Cortines Jaumot

El dijous 9 d'abril al vespre, a la Sala de Plens de la seu del Districte de Sant Andreu de Barcelona, va tenir lloc la presentació del llibre *Andreu Cortines i Jaumot. Cooperativisme i llibertat nacional*, que és el número 26 de la col·lecció *Cooperativistes Catalans*. Escrit per Josep Edo Puertas, va ser presentat per l'economista Josep Maria Bricall, que va ser conseller de Governació del Govern de Josep Tarradellas, entre el 1979 i el 1980.

Andreu Cortines Jaumot (Barcelona, 1909-1989) va néixer al barri de Sant Andreu de Palomar. Militant del Bloc Obrer i Camperol (BOC) i del Partit Obrer d'Unificació Marxista (POUM), des de la Cooperativa L'Andreuena va impulsar la creació de la Unió de Joventuts Cooperatistes, de la qual fou president i director de l'òrgan de premsa, *Tremp*. En acabar la Guerra Civil, es va haver d'exiliar a França, on, en esclatar la Segona Guerra Mundial, es va incorporar a la xarxa d'evasió Vic-Martin, que ajudava refugiats a passar la frontera i subministrava avituallament a la Resistència.

A Tolosa de Llenguadoc va fundar Acció Cooperativista Catalana i va ser director d'*Impuls*, el seu òrgan de propaganda. També va ser president del Casal Català de París i col·laborador a l'exili del president Tarradellas. Impulsor i redactor de la Llei de cooperatives de Catalunya del 1983, va promoure la creació de les noves estructures del cooperativisme. Va ser president del Consell Superior de la Cooperació, i també de la Federació de Cooperatives de Consum. Així mateix, fou director de la *Cooperació Catalana* i membre de la comissió que va negociar l'acord de compensació del patrimoni confiscat a les cooperatives.

Més informació, a: www.rocagales.cat. ■

Desenvolupament actual del Pla per a una Dècada Cooperativa

Confederació de Cooperatives de Catalunya
@cooperativesCAT

Ara fa dos anys que, arran de la celebració de l'Any Internacional de les Cooperatives, es va engegar el projecte “Una Dècada Cooperativa”, en el qual es recullen els trets fonamentals que han de desenvolupar les cooperatives per aprofitar les oportunitats que s'obren per a la propera dècada.

El document, que s'elabora de manera molt interactiva entre diferents agents del cooperativisme, considera que aquest moviment socio-econòmic es troba en una cruïlla de camins en què, per a ocupar el lloc que li correspon en l'economia mundial, ha de ser capaç d'utilitzar tot el seu potencial i explotar nous models de gestió. Aquest document consta de cinc capítols:

- Participació: elevar a un nivell més alt la participació dels membres i el sistema de gestió.
- Sostenibilitat: posicionar les cooperatives com a constructores de la sostenibilitat.
- Identitat: consolidar el missatge cooperatiu i definir la identitat de les cooperatives.
- Marc jurídics: garantir marcs jurídics que donin suport al creixement cooperatiu.
- Capital: obtenir capital fiable per a les cooperatives i ahora garantir-ne la gestió per part dels seus membres.

Des del 2013, any en què es treballa en aquest Pla, s'han produït avenços a cadascun dels seus capítols. Respecte a la participació, a hores d'ara s'està completant el document que haurà de servir de base per al debat sobre la governabilitat cooperativa, i que sobretot gira al voltant d'aquests eixos: les diferents reflexions sobre els límits de la governabilitat; les estructures alternatives de governabilitat; la governabilitat i els vincles amb els riscos, la resiliència, la sostenibilitat i la identitat

cooperativa; el disseny d'estructures democràtiques de governabilitat per a cooperatives de grans dimensions; la governabilitat en solidaritat; la creació d'avantatges cooperatius mitjançant la transformació cooperativa, el canvi econòmic social i el compromís dels associats i de la comunitat, i la governabilitat en xarxa; com resoldre la tensió entre el quart principi (autonomia i independència) i el sisè (cooperació entre cooperatives). Finalment, dins aquesta línia, es va treballant sobre el paper de les cooperatives en l'impuls de l'apoderament de les dones.

Amb relació a la sostenibilitat, s'ha creat un grup consultiu que farà recomanacions sobre les eines que cal promoure i desenvolupar relatives a les mesures de sostenibilitat adequades a les cooperatives. D'altra banda, s'ha proposat desenvolupar una plataforma comercial cooperativa que estimuli les relacions comercials intercooperatives arreu del món.

En el tercer capítol, relatiu a la identitat, s'ha preparat un esborrany que conté notes orientatives per als principis cooperatius. S'ha previst la realització d'una consulta estructurada, el resultat de la qual es vol presentar pel novembre d'enguany a l'Assemblea General que se celebrarà a Turquia. D'altra banda, s'està promovent l'ús del domini .coop i del logotip cooperatiu. A més, s'indica que les empreses que ho vulguin, poden registrar-se a www.identity.coop. La necessitat de construir identitat cooperativa és un element molt important per al projecte, i és per això que s'estableix que un dels mecanismes clau per a fer-ho és l'aprenentatge de les tradicions i les idees cooperativistes, les quals han de ser incloses en els programes de tots els nivells educatius.

El quart capítol aprofundeix en els marcs jurídics relacionats amb la perspectiva cooperativa. En el

decurs d'aquest any, es preveu l'elaboració d'una taula d'indicators. Respecte al cinquè capítol, sobre el capital, cal dir que s'està elaborant una enquesta que es passarà periòdicament i que permetrà elaborar un informe que anirà acompanyat d'una guia resum en què es classificaran els diferents instruments de capital que estan a disposició de les cooperatives. Per a poder elaborar aquest informe, es demana la participació de les cooperatives: que vagin incorporant la seva informació a la base de dades que es pot trobar al web www.monitor.coop.

Hem vist, doncs, com es va desenvolupant el Pla per a “Una Dècada Cooperativa”, un pla que pretén que el cooperativisme pugui complir la funció social que la societat li demana que assumeixi: ser un dels seus elements dinamitzadors més importants, un dels que fan que les persones prenguem protagonisme en la solució dels nostres problemes, tot comptant amb el suport, mitjançant legislacions apropiades, dels poders públics de què democràticament ens hem dotat perquè coordinin i gestionin la vida comunitària. ■

Doble Via SCCL, serveis socioculturals i socioeducatius

Pep Valenzuela
@pepvalenzuela

Aquests dies, Doble Via compleix quinze anys de vida i estrena nova imatge corporativa i nova web. Amb una proposta del que la cooperativa vol, projectada en tres dimensions: la primera, la comercial, explicant què fan de manera interactiva, “2.0” que se’n diu, amb una bona presència a les xarxes socials; la segona, portes endins, com a portal intern (intranet) en línia que, amb bones eines de gestió en línia i comunicació, generi proximitat entre els seus treballadors; i la tercera, l’extranet, un espai compartit amb els clients, també amb mecanismes de comunicació interactiva. O sigui, una proximitat àgil que aprofita les xarxes i la connectivitat global. La innovació és una de les apostes més fortes d’aquesta cooperativa que ofereix serveis integrals de gestió d’equipaments i programes d’acció social i cultural, d’educació, d’animació sociocultural i dinamització comunitària, de gestió i organització de menjadors per a centres educatius, sociosanitaris i privats; així com assessoria i acompanyament en el disseny i la planificació d’iniciatives en aquests àmbits. En completar els quinze anys, la cooperativa també completa una etapa de creixement en nombre de socis: arribant als vint; i, alhora, un procés de revisió de tota l’estructura, aprovant, amb la participació de tots els socis, un nou reglament de règim intern. La Neus Sotomayor, presidenta del Consell Rector, afirma: “Estem posant més èmfasi en el pla d’implicació de tots els socis, creant grups de treball, comissions per a les qüestions d’intervenció, per continuar enfortint la cooperativa.” Aquest augment del nombre de socis ha sigut el resultat d’un pla específic. “Una opció ideològica”, afegeix la presidenta, historiadora

P.V.

i ceramista, “perquè, encara que havíem crescut bastant, la majoria dels nostres treballadors no eren cooperativistes.” Actualment hi treballen cent vint persones, a la cooperativa.

En una primera etapa, els cinc socis fundadors “vèiem que aquest projecte té molt de camí empresarial, i en aquest sentit ens vam abocar a créixer i a aprendre a ser empresa”, recorda en Nino Ramírez, membre d’aquell primer grup i gerent actual. En aquella primera etapa hi havia molta energia dedicada a “garantir els llocs de treball i créixer per a ser sostenibles i tenir futur, i també a aprendre a gestionar una empresa, ja que érem només tècnics de serveis educatius i socioculturals”. Això els ocupà un grapat d’anys. Fins que “ens adonem que socialment ens hem despistat una mica i que ens cal posar algun mecanisme perquè més gent s’incorpori en aquest projecte”. Aquesta ha sigut

l’aposta de la segona part de la història de Doble Via, engegada ara ja fa uns cinc anys.

Quan van prendre aquesta decisió de créixer, van elaborar un pla d’implicació per a trobar persones susceptibles d’incorporar-se, definir com ho farien, i en quin temps i amb quina formació i quin acompanyament. Tot planificat. En Nino recorda que van aprofitar un programa de la Federació de Cooperatives i que van tenir acompanyament de consultors del grup Integral.

Una vegada va ser l’Associació de Monitors del Lleure L’Esclop, una associació de casals i colònies de Sant Cugat

Formant-se com a educadors socials, en Nino i quatre companys més de Sant Cugat començaren a col·laborar en qüestions d’associacionisme i lleure infantil i juvenil. “Ens vam trobar en diferents campanyes, ens ho passàvem bé i vam decidir

Nino Ramírez i Neus Sotomayor, gerent i presidenta de la cooperativa Doble Via.

fer una associació.” Així va néixer l'Esclop. La proposta funcionà, era l'any 1992, i van anar fent. Fins que l'Ajuntament els animà a continuar, però professionalment.

Van anar rebent més encàrrecs en aquest servei lligat al lleure, fins que els arribà la proposta de gestionar un centre cívic a les Planes, amb programes per a infància, joventut i lleure; i programes de cultura i oci. Cap a l'any 1999, gestionant aquest i altres serveis municipals, L'Esclop ja no podia fer-se càrrec com a associació de la magnitud que havia assolit el conjunt de la feina.

En Nino recorda que, en pensar el pas a empresa, “per ideologia i per tal com havíem sortit, ens trobàvem còmodes amb estructures que fossin horitzontals, participatives. De seguida, quan ens van explicar la fórmula de la cooperativa, vam veure que encaixava perfectament en allò que en bona part ja érem i que volíem fer i ser”. I aquell mateix any, amb cinc socis, va néixer Doble Via, SCCL com a cooperativa d'iniciativa social.

Creada l'empresa, amb tot d'obligacions fiscals, jurídiques, de pressupostos, de personal i d'altres, van buscar referència i ajuda a la Federació, i s'incorporaren a la Sectorial d'Iniciativa Social. I van anar prenent consciència de les implicacions de fer un projecte com aquell, sostenible a llarg termini: assessoria econòmica, de qualitat, màrqueting. “I anàvem agafant tot allò com esponges: un aprenentatge que es va revelant com a oportunitats per a millorar”, subratlla en Nino.

Els tècnics en serveis socioculturals s'arromanguen i assumeixen responsabilitats de gestió. El gerent actual, per exemple, ha rebut cursos de direcció de cooperatives, de direcció estratègica i altres petites formacions. I d'altres s'han especialitzat en recursos humans o direcció de personal.

Unir esforços i organitzacions, ampliar horitzons

Al cap de poc de la constitució de la cooperativa, aquesta es fusionà amb una associació de professionals que també gestionava un equip municipal, a Mira-sol. Era l'associació amb la qual treballava la Neus. La unió es

DOBLE VIA

Cultura i comunitat.

Escoles bressol.

Infància.

Joventut.

Gent gran.

Acció social.

va fer l'any 2000. En aquest recorregut de relacions amb grups d'economia social i cooperativa, també establiren contacte amb Gayomba, una cooperativa de Rubí dedicada a serveis per a gent gran amb clients satisfets i amb ganes de tirar endavant però que passava un moment difícil. Així doncs, amb el seu coneixement i els seus clients s'incorporà a Doble Via, de manera que aquesta va ampliar el seu vessant de serveis per a la gent gran.

En aquesta època començà la gestió de menjadors escolars: cuina, personal i gestió en centres educatius. Aquest servei és ara línia estratègica i reflex dels valors de la cooperativa: treballant coordinadament amb l'usuari i oferint productes ecològics, de temporada i de proximitat. L'hora del menjador també és un espai socioeducatiu. L'experiència s'amplia a menjadors en equipaments sociosanitaris i espais privats.

Mentrestant, com assenyala Neus, “amb el creixement empresarial i la participació en nous concursos, també vam sortir de Sant Cugat”. Cap al 2003, fan un salt de qualitat i físic, en guanyar el primer equipament a Granollers. Van aprofitar aquella oportunitat, però cal dir que aquella ampliació d'horitzons ja formava part d'una estratègia per a diversificar clients.

“Un dels elements de futur, per a garantir la continuïtat, és diversificar clients, serveis i territori”, assegura en Nino Ramírez. Tot i que els havia anat prou bé a Sant Cugat, decidiren “passar d'una actitud passiva, d'esperar el que ens demanessin, a anar a buscar altres oportunitats”. I llavors, ja d'una manera més metòdica, “vam començar a tecnificar la resposta a les oportunitats que anaven sortint”. I ara la cooperativa treballa amb tots els col·lectius i tot el cicle vital: des de la primera infància fins a la tercera edat; un servei integral a tota la comunitat.

Molta feina i una plantilla important, com ja hem indicat. Però la majoria fan activitats de curta durada, com ara els cursos en centres cívics; i molts no tenen relació laboral: són serveis que es compren. De totes maneres, s'han vist obligats a

especialitzar-se en gestió de personal. “Tenim un bon sistema de contractació”, diu la Neus, “gestió de personal, econòmic, de compres... Una estructura no gaire gran, però sí capaç de tenir diferents serveis i ser àgil en la gestió de tot això.” Internalitzar la gestió va esdevenir necessari per a tenir més informació i dominar més el procés. Aquesta és, de fet, una nova fase. “Vam emprendre un nou camí, l'equip de tècnics socioculturals passà a incorporar tècnics en comptabilitat, finances i recursos humans. Era un salt qualitatiu”, aclareix en Nino, “que ens permetia dominar el negoci i la informació, amb la qual cosa podíem preveure més, planificar millor i organitzar més bé la gestió.”

Com es pot comprovar, doncs, Doble Via ha avançat “d’una manera molt natural, sense haver de fer feina comercial ni proactiva; la gent confiava en nosaltres, presentàvem bones propostes”. Hi va haver un moment, però, previ a la crisi, en què es notava un canvi: començava a haver-hi molta més competència, “també de gent que començava a abaixar preus, i molt”. Per a qui defensa un servei de qualitat i unes bones condicions laborals, “això suposava un canvi de paradigma”, subratlla la Neus, “perquè començàvem a veure que el preu predominava. En teoria, la qualitat i els valors eren prioritaris, però vèiem que el preu guanyava rellevància”. En Nino creu que “potser començaven a valorar-nos més com a empresa que com a entitat que gestiona amb qualitat el seu servei”.

La primera i fins avui única pèrdua d’un servei important va fer sonar l’alarma. “Va ser un xoc organitzatiu descobrir que estem subjectes a una situació de mercat. A més, perdre un servei gran té conseqüències importants: resultats econòmics, recol·locar gent, ajustos per a tothom”. Tota una lliçó, assegura en Nino, “però ara ens preparem”.

Compromís social i intercooperatiu

Doble Via té la seu en un local llogat a l’edifici en què hi ha seu de l’Associació de Veïns de la

Oficines de Doble Via Sccl.

Neus Sotomayor i Nino Ramírez, presidenta i gerent de Doble Via.

Floresta. “Venim d’aquí la major part de nosaltres”, afirma la Neus. “I l’orientació que tenim quant al servei posa el valor en la voluntat de treballar i créixer amb la comunitat, de fer créixer la participació, la iniciativa social, l’autoorganització de la gent”.

De fet, el creixement de Doble Via s’ha produït en xarxa: connectant-se amb plataformes i altres cooperatives. “Hem trobat gent molt generosa, que ens permetia aprendre dels seus camins i experiències. Plataformes que treballaven

per donar suport a iniciatives com la nostra.” Així és la intercooperació, i per això cuiden tant la seva relació amb la Sectorial de Cooperatives d’Iniciativa Social, la Federació en general i el Coop57; i van ser socis fundadors d’Aposta, la cooperativa de segon grau dedicada a la formació continuada per a les persones del món cooperatiu.

En relació amb el finançament, en Nino confessa que durant l’etapa inicial cobraven en unes condicions que els permetien viure sense necessitar capital extern. D’altra banda, en serveis com el dels menjadors escolars es cobrava per endavant, i això els donava liquiditat. La diversificació que hem esmentat més amunt ha sigut un factor clau.

Les poques inversions importants les han resoltes amb el Coop57. I, després, “amb els bancs hem tingut la sort de treballar poquet”, comenta orgullosa la Neus. Només alguna pòlissa de crèdit per a petites puntes de tresoreria. D’altra banda, han treballat amb la filosofia de capitalitzar al màxim tots els resultats. Han sigut “molt prudents i molt conservadors quant al salari”, renunciant fins i tot a cobrar més per tenir resultats i solidesa. Això els dona una situació de relativa tranquil·litat i, fins i tot, d’avantatge competitiu respecte a clients que paguen més tard, oferint condicions més flexibles.

Per fi, i insistint en la intercooperació i el desenvolupament de l’economia cooperativa —a part de la participació en el programa de cooperatives d’alumnes d’Ara-coop—, Doble Via treballa en la creació d’una fundació que posi esforços especialment en la innovació social i el coneixement compartit, la canalització de recursos per a les persones via responsabilitat social, i en la creació d’espais per a activitats econòmiques que reverteixin en la prestació de serveis a les persones. A més d’obrir nous espais de col·laboració amb altres cooperatives, com ara CISEC, per gestionar serveis de joventut; i SIENA, per a qüestions referents a gent gran activa. I encara un projecte per a animar l’emprenedoria cooperativa amb l’Ajuntament de Sant Cugat. ■

Marina Garcés, professora de filosofia a la Universitat de Saragossa

“La crisi ha fet esclatar, entre moltes d’altres, la bombolla de l’individualisme”

Montse Pallarès
@montpallares

Marina Garcés va estudiar filosofia a Barcelona, ciutat on sempre ha viscut. Actualment és professora titular de Filosofia a la Universitat de Saragossa. La seva tasca principal es reparteix entre la docència, l’escriptura, els seus fills i la dedicació al pensament pràctic, crític i col·lectiu, que des de fa anys impulsa, amb uns quants companys, des d’Espai en Blanc

(<http://www.espaienblanc.net/>). Et vaig sentir a la inauguració de la Fira d’Economia Solidària (FESC), i una de les coses que més em van cridar l’atenció és que em va semblar que anaves més enllà del pensament estàndard de l’economia social i solidària. Que ens superaves amb els teus plantejaments o, com a mínim, que superaves la majoria d’experiències representades a la FESC. No sé si m’explico. Vas parlar de la “redefinició del sentit de riquesa”, de la necessitat de desvincular els termes “riquesa” i “creixement”. Però la majoria de cooperatives i moltes altres de les entitats de l’economia social representades a la Fira d’Economia Solidària (no diré noms per no comprometre ningú) continuen tenint la idea del creixement vinculat a la creació de riquesa. Hem canviat algunes estructures i maneres de funcionar, però en la majoria dels casos continuem sotmesos a les regles del mercat capitalista. A mi em sembla que la teva proposta va més enllà, és, com si diguéssim, més avançada, i em recorda molt més els postulats de certa economia feminista que les propostes ideològiques de la línia dura de l’economia solidària.

Quin és el model que hauríem de seguir per aconseguir vertebrar una economia solidària de veritat que ens permeti viure una vida digna? Existeix ja? Quins serien els paràmetres i paradigmes que hauríem de deixar de banda?

Jo no sé parlar de models perquè no sóc economista, i tampoc no m’he dedicat pràcticament a la qüestió, però sí que crec que em puc aventurar a plantejar la necessitat d’un canvi en el punt de partida. Precisament, en allò que donem per descomptat sense adonar-nos-en. Aquest punt de partida que ens cal revisar és, precisament,

la noció que tenim de riquesa i que vinculem directament a la de creixement econòmic. És ric qui augmenta la seva riquesa. Aquest és un pressupòsit que apliquem a individus, empreses i països. Fins i tot li donem una traducció històrica i una traducció política, a través de les nocions de progrés i desenvolupament. Però aquesta idea té una història molt curta, que comença al segle XVIII i que ens ha portat on ens ha portat: a un sistema depredador sense sentit dels límits de l’explotació, tant del treball i la vida de les persones, com dels recursos naturals. Els que

Marina Garcés.

El llibre *Un mundo común* escrit per Marina Garcés.Marina fulleja la recopilació d'articles seus titulada *Común, sin ismo*.

jo plantejo és això: podem pensar la riquesa desvinculant-la de la idea de creixement? Aquesta desvinculació està per fer. Hi han teòrics del decreixement que ja l'han posada sobre la taula. Cal prendre-se-la seriosament. No es tracta, per a mi, de resignar-se a la pobresa o a l'escassetat forçades, com predica el discurs de l'austeritat, sinó de canviar el sentit de la riquesa.

Autores com ara la Belén Gopegui s'han plantejat, des de sempre, la idea de comunitat com a solució als problemes que genera el capitalisme. La forma de lluita individual (en la qual hi han herois i líders que encapçalen un moviment polític o social, o fins i tot que actuen en solitari) no és vàlida, i tu mateixa també et plantejes la idea de col·lectivitat i de comunitat com a punt de partida per a tirar endavant les nostres vides. Per què, de cop, és tan important la interdependència? Ho era fins ara però no estava de moda? Podem dir que és només la crisi el que ha fet que els nostres punts de vista canviïn? En què ens pot ajudar ser conscients de la fragilitat de la mateixa vida i de la necessitat de comptar amb les altres persones?

La crisi ha fet esclatar, entre moltes d'altres, la bombolla de l'individualisme. Aquesta bombolla era aquella pla de vida que convertia cadascun de nosaltres en un ecosistema per si sol: feina, casa, cotxe, oci, projectes

personals, etc. Se suposa que aquest era el sistema de vida que calia assolir, cadascú per si mateix i cadascun al costat dels altres, però no junts. Havíem invisibilitzat totes les relacions de dependència recíproca que ens lliguen, per bé i per mal. L'ideal era l'autosuficiència, construïda sobre la subordinació d'aquells que no la poden assolir. Que hagi esclatat aquesta bombolla vol dir que ens hem trobat amb la veritat que vivim en mans dels altres, tant si ho volem com si no. La contaminació ens diu que respirem el mateix aire. La crisi del sistema públic ens diu que donàvem per fets uns drets i unes garanties que hem conquerit i hem de cuidar entre tots. Hem descobert que vivim en un món comú. Fins i tot, a un nivell més bàsic, ens hem redescobert vulnerables i necessitats. Tots podem caure en la situació d'haver de demanar ajut, de no poder subsistir per nosaltres mateixos. Aquesta exposició fa redescobrir coses tan conegudes i que mai no havien desaparegut del tot, ni tan sols en les societats desenvolupades, com el suport mutu, l'autoorganització, el cooperativisme o la comunalització de recursos. El que hem de veure és com portar aquestes pràctiques més enllà d'una resposta de supervivència de petites comunitats per plantejar-les realment com processos de transformació social i política de més abast.

La majoria de les vides (la majoria de les vides del món) són

precàries, especialment en el cas de les dones i de les criatures. Cal que hi hagi un compromís polític, per canviar aquestes vides? Quina mena de compromís? Quina és la tradició política que hem de seguir? A hores d'ara hi han, en el panorama català i en l'espanyol, experiències polítiques emergents que podrien oferir noves claus, tot i que encara és molt d'hora per a saber cap on tiraran aquestes experiències. Però s'ha obert un nou horitzó. És com si de cop (no només els militants de l'economia solidària, sinó també el conjunt de la societat) ens haguéssim fet conscients que les coses es poden canviar...

Ja no ens cal un ideal per a pensar el canvi. No volem un altre món, sinó poder viure en aquest. És per això que els processos de transformació que es plantegen avui són molt pragmàtics. Hi ha qui sent la decepció de poca radicalitat o falta d'horitzó. Jo crec que avui la radicalitat es desprèn de gestos personals i col·lectius molt bàsics. En la nostra societat s'està tancat el marge dels termes mitjans. Tot s'extrema i es polaritza. Per tant, prendre posició en qüestions fonamentals que tenen a veure amb la cura de la vida, per exemple, de seguida ens converteix en revolucionaris. El compromís, avui no es pot triar. No es pot anar tirant. La ficció de la neutralitat s'ha acabat. Allò de "jo no em fico

La transformació és inseparablement cos i paraula, discurs i acció, pensament i intervenció.

en política” ja no és creïble. Per tant, és un moment dur i alhora interessant, perquè en cada decisió ens hi juguem moltes coses. Si en som conscients, veiem que en cada àmbit de la vida s’obren situacions en les quals sí que podem canviar moltes coses. O també prenem consciència de quines relacions de poder concretes ens ho impedeixen i, també moltes vegades, ens acaben derrotant.

Ja no ens serveix la cultura del fracàs. És reaccionària? És progressista, en canvi, l’economia solidària perquè afirma que les coses sí que es poden canviar?. O aquestes afirmacions estan molt vinculades a l’antiga esquerra? És antirevolucionari, el pessimisme?

L’estètica i la política del fracàs són patètiques, però amagar els propis límits i derrotes, també. A més, és una trampa. No podem creure i fer creure que guanyarem tots els desafiaments i batalles. El món, tal com funciona, és molt cruel i cada cop més descarnadament dur per als qui havíem viscut dins la bombolla dels països desenvolupats. Ara sembla que ho podem aconseguir tot, i això no és veritat. Podem fer moltes coses i les hem de fer. Aquestes i moltes altres. Però què passa quan una cooperativa s’ofega en uns nivells d’autoexplotació insostenibles? Què passa quan

una lluita veïnal és derrotada? Què passa amb els milers de desnonaments que es continuen executant? També n’hem de poder parlar-ne. I hem d’aprendre d’aquests límits precisament per a poder-los afrontar i desplaçar.

Es poden canviar les coses des del pensament i l’escriptura? Per canviar el món, cal pensar-lo primer... És perquè estem pensant i reflexionant sobre què passa que hi ha tant de moviment, ara? Quina hauria de ser la funció de la filosofia en aquest context?

Jo no sé separar pensar de fer, ni fer de pensar. Desconfio profundament tant del teoricisme com de l’antiteoricisme. Em fan tanta por els qui es pensen que amb teories fetes des d’una taula de despatx, una tribuna o un plató de televisió es pot canviar el món, com dels qui deixen de banda els discursos i les paraules per privilegiar la pràctica. La transformació és inseparablement cos i paraula, discurs i acció, pensament i intervenció. Em dol que a aquestes altures de la història ens trobem encara tantes vegades discutint una qüestió tan òbvia i tan important. No som només llenguatge, però les paraules conformen els nostres mons. Canviar-los és també forjar les paraules que ens permetin tocar-lo i deixar-nos tocar d’una altra manera. ■

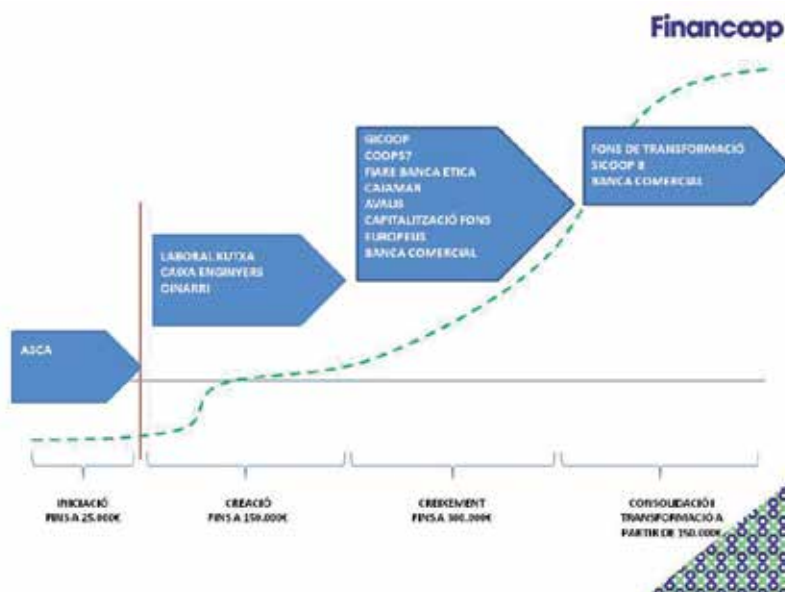
Financoop, obrir les portes del finançament a les cooperatives

Fundació Seira

@Fundacio_Seira

Us imagineu la banca tradicional cooperant per millorar l'accés al finançament de les empreses? Doncs per què no? Això és possible. De moment les que ja ho fan són les entitats financeres de base cooperativa, de banca ètica, i les institucions que donen impuls a les cooperatives. Totes col·laboren per fer de Financoop un espai de cooperació que serveixi per a aconseguir junts l'èxit dels projectes de les empreses cooperatives. Un treball en comú per a obrir les portes del finançament a les cooperatives. Les empreses catalanes, també les cooperatives, han recorregut principalment al sector bancari tradicional per a obtenir finançament, però la crisi financera dels darrers anys ha posat de manifest que aquesta no podia ser l'única via per a aconseguir-lo. Tot i la curta vida de la xarxa Financoop, amb l'empenta de la Fundació Seira i el suport de la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya i de la Direcció General d'Economia Social i Cooperativa i Treball Autònom, ha aconseguit fer seure a una mateixa taula les entitats financeres cooperatives i ètiques per treballar amb generositat i promoure l'ac-

Gràfic 1. Necessitats financeres de les empreses cooperatives i les entitats financeres que poden cobrir cadascuna d'aquestes necessitats. Font: elaboració pròpia, Financoop.

Aquest 2015, Financoop fa un pas endavant i emprèn la recerca de les millors iniciatives empresarials de cooperatives per ajudar a finançar-les amb una ronda de finançament.

cés al finançament de les empreses cooperatives.

Els dos primers anys de Financoop van tenir com a principal objectiu millorar la cultura financera de les empreses cooperatives. Ho van fer a través de l'elaboració de manuals financers i amb les jornades que permetien conèixer com treballen i quins productes ofereixen les entitats financeres de base cooperativa i la banca ètica.

Ara, Financoop vol ser més ambiciosa i ha reorientat el seu enfocament. Vol ser l'altaveu de les necessitats de finançament d'unes empreses que estan resistint aquests temps difícils, que generen ocupació, un 5,6% més que el 2013 a Catalunya. Aquest 2015, Financoop fa un pas endavant i emprèn la recerca de les millors iniciatives empresarials de cooperatives per ajudar a finançar-les amb una ronda de finançament.

Però evidentment, una ronda de finançament feta des del món cooperatiu. I per al món cooperatiu no només són importats les dades econòmiques i financeres. Els valors del cooperativisme, com ara la democràcia, la transparència, l'equitat i, especialment, la genero-

sitat, també hi són presents. Tant per part dels inversors com de les empreses.

Cal subratllar els quatre trets més diferencials de la Jornada de Financoop d'enguany. El primer és el fet que a la xarxa es localitzen totes les oportunitats de finançament en un espai únic. Els membres de Financoop poden cobrir tot el cicle de vida d'una empresa: concepció inicial, creació, creixement i consolidació o expansió. I la intercooperació és un aspecte clau per a trobar sortides a cada empresa.

Un segon tret diferencial és l'orientació. Ofereix tot el seu coneixement a l'hora d'orientar-se i formar-se per saber trobar les millors solucions que permetin accedir al crèdit. En tercer lloc hi ha la confiança. Són moltes les cooperatives que han passat per les entitats membres de Financoop. I moltes han trobat solucions ajustades a les seves necessitats financeres.

I en darrer lloc hi ha la generositat, un dels trets més identificatius de la xarxa. Les entitats financeres de Financoop són capaces de posar-se d'acord, de coordinar-se, de cooperar per finançar junts un mateix projecte cooperatiu. No

La xarxa Financoop està coordinada i dinamitzada per la Fundació Seira amb el suport de la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya i en formen part:

- ASCA
- Avalis
- Caixa d'Enginyers
- Cajamar
- Coop57
- Direcció General d'Economia Social i Cooperativa i Treball Autònom
- FETS
- Fiare Banca Ètica
- Gicoop
- IESMED
- Institut Català de Finances
- Laboral Kutxa
- Oinarri

La missió de Financoop és la d'incentivar la cooperació d'entitats financeres, agents públics i empreses cooperatives i integrar dins el sistema financer convencional les finances al servei de les cooperatives.

són pas competidors, sinó aliats capaços d'unir esforços i treballar plegats per assolir l'èxit comú de les cooperatives.

Tota aquesta reorientació i forma de treball que inclogui la primera ronda de finançament exclusiva per a cooperatives es visualitzarà en una Jornada el pròxim mes de maig. Serà el moment en què les empreses cooperatives presentaran les seves necessitats perquè el públic, altres empreses cooperatives, les entitats financeres de base ètica, social i cooperativa, la banca tradicional, els inversors privats i les administracions públiques, puguin treballar en les solucions.

Us imagineu la banca tradicional cooperant per millorar l'accés al finançament de les empreses i cooperatives? Creiem que Financoop és el primer pas per a començar un nou marc de relacions entre les empreses cooperatives i les finances. Unes finances basades en el capital humà i en les societats democràtiques que conformen aquestes cooperatives.

www.financoop.org
info@financoop.org
[@financoop_org](https://twitter.com/financoop_org)
[#RondaFinancoop](https://www.instagram.com/financoop_org) ■

Cooperatives alimenten alternatives en casals i ateneus populars

Pep Valenzuela
@pepvalenzuela

Cafè del Centre, a Caldes; Flama Roja - Espai Cooperatiu de Cuina i Cultura Can Capablanca, a Sabadell; L'Avern - Taverna de la Clau, a Sant Celoni; i El Resolís, Espai Gastronòmic de la Barraqueta de Gràcia. Un mateix esperit anima aquestes cooperatives bar o cafè restaurant, vinculades als respectius casals i ateneus socials i populars.

La mateixa saba, producte i aliment a la vegada, del corrent llibertari de les classes subalternes, del poble treballador, republicà i federalista que fundà el 1865, a Caldes del Montbui, el Centre Democràtic i Progressista, arriba fins a grups de joves d'avui que, inspirant-se en aquelles tradicions i actualitzant-les d'acord amb les circumstàncies, han aixecat altres nous ateneus o casals amb projectes cooperatius i solidaris a Sabadell, Sant Celoni i la barcelonina vila de Gràcia. Quatre experiències, entre d'altres, d'empreses cooperatives amb èxit i que esdevenen referència, nascudes en la terra fertilitzada per l'humus de l'associacionisme popular que arreu del país construeix propostes i realitats alternatives, solidàries, respectuoses dels drets de les persones i els col·lectius i que viuen intensament i a fons els valors i la pràctica del cooperativisme, el progrés i la justícia social.

Cafè del Centre
(www.cafedelcentre.cat)

Recuperat el 1977, salvat quasi miraculosament d'una subhasta l'any 1948, el Centre Democràtic i Progressista de Caldes reprengué l'activitat sociocultural després de l'aturada de quaranta anys de dictadura. El 2010, rebatejat com El Centre, Ateneu Democràtic i Progressista, va viure un nou impuls. La gestió del cafè esdevingué un objectiu estratègic, i el 2011 un grup començà a treballar-hi; el 2012, decidiren constituir-se en cooperativa.

Cuina del Cafè del Centre a Caldes de Montbui.

Arnau, membre fundador del Cafè del Centre.

Les primeres obres, cuina i barra principalment, les realitzaren amb un crèdit de Coop57. En dos mesos només, el servei de menús diaris s'entreveia tot un èxit, que de fet els portà, tres anys després, a assolir marques espectaculars: una mitjana d'uns seixanta o setanta menús diaris al migdia i una facturació de 350.000 euros l'any 2014. Atenció, parlem d'un poble que només té 17.000 habitants.

Són catorze les persones que hi treballen: set a jornada completa, tres a tres quarts de jornada i quatre per hores. D'aquestes, cinc són socis de la cooperativa Cafè del Centre, SCCL. Aquest any, treballen per incorporar-ne tres més.

Els motius de l'èxit, segons l'Arnau Galí, membre de la cooperativa, en són tres. Primer: estar establerts en aquest espai, el d'un ateneu més que centenari, el lloc de trobada de molta gent i entitats, amb molta activitat militant, desinteressada, i molta activitat cultural que atreu gent de tota mena. En segon lloc, el fet de ser un projecte col·lectiu, pensat i treballat col·lectivament, amb funcionament assembleari i democràtic, que alhora

Eudald Grieria, a la barra del restaurant Can Capablanca.

és un element essencial del projecte general i estratègic, el mateix ateneu. I el tercer motiu, com remarca l'Arnau, la qualitat dels aliments i el servei, així com la professionalitat del personal de cuina, amb dos grans professionals: el Xavo i en Joan, amb l'indispensable toc del Juli, un dels socis fundadors, que enganxa gent de totes les ideologies amb menús de migdia per 9,90 euros durant la setmana, i per 12,50 el cap de setmana. Els sopars són a la carta. El dilluns, descans. Cal afegir-hi la simpatia i l'alegria de saber-te propietari col·lectiu, afirma l'Arnau tot orgullós. Aquest és un espai d'oci nocturn únic a la ciutat; el cap de setmana és una festa total.

Sempre que poden, treballen amb productes de proximitat, en la majoria dels casos d'empreses petites. La qualitat i la forma de producció constitueixen una preocupació constant. La contradicció, però, és voler preus a l'abast de la majoria; han de fer equilibris.

Però, enfront de les dificultats és quan sorgeix la necessitat del pensament estratègic i, concretament, de la intercooperació. La cooperativa El Cafè del Centre és una de les impulsores d'un projecte entre cooperatives de l'àmbit de la restauració. Té relació amb Can Capablanca, l'Altermercat de Mollet, la Clau de Sant Celoni o La Barriconada de Ripoll, i el vi blanc de L'Olivera és un dels principals productes de la carta. D'altra banda, cal dir que està federada, i també a la XES, el Coop57 i PamaPam. Encara que, com confessa l'Arnau, no pas activament. El treball a l'hostaleria, explica, roba molt de temps: els dies

passen molt ràpid, costa parar per pensar, reflexionar.

Els crèdits, tant per a les obres esmentades com per a alguna altra inversió menor, la cooperativa els ha pogut resoldre gràcies a la densa xarxa social de suport, incloent-hi famílies i amistats, avals mancomunats amb els quals s'han arribat a comprometre desenes de persones.

Can Capablanca (cancapablanca.cat)

La cooperativa del bar restaurant de Can Capablanca, amb el nom registrat de Flama Roja, va néixer el 2009 com a part del projecte, en estrenar el local que actualment ocupen, una antiga nau industrial a Sabadell. Dos membres del casal i dos més amb inquietuds pel projecte gastronòmic assumiren el repte. Era el moment d'un canvi a l'entitat, decidida a fer un pas endavant, ampliar base i la col·laboració. Hi participà molta gent i grups que ara s'ho senten

molt seu, diu amb orgull l'Eudald Grieria, un dels membres fundadors. Les obres i el crèdit gran els negocià el casal amb Coop57. De l'encert del mètode i de l'aposta en són una prova els avals mancomunats per a obres fins a 200.000 euros.

Aquesta cooperativa que avui és referència i un exemple que moltes altres intenten imitar, al seu moment va anar a conèixer també la feina d'altres, tot conclouent que havia de treballar autònomament, a partir d'uns mínims acords i una clara coresponsabilitat. Avui són set socis treballadors i dos de col·laboradors. Cap persona assalariada. El temps de prova i confiança és d'un any; després, s'ha de decidir. Tot és molt clar, també, pel que fa a les condicions laborals: més que no pas el sou, milloren els horaris i altres condicions, tenint molt en compte les necessitats dels socis; per exemple, si en algun moment algú ha necessitat cobrar més. Arreglar, ajustar o reduir horaris. El negoci funciona bé. Menú de migdia i sopars de dimarts a dissabte. Amb preus assequibles; per això també hi ha la consciència en relació amb els propis salaris. Fan un bon producte, de màxima qualitat, assegura l'Eudald, però tenint molt clar que el preu no ha de ser obstacle per a anar a Can Capablanca.

La Clau de Sant Celoni (facebook.com/avern.taverna)

L'ateneu La Clau Baix Montseny i la cooperativa L'Avern, amb poc més de dos anys d'existència, marquen una fita a la vida associativa de Sant Celoni, un poble molt treballador de 17.000 habitants. Tothom es coneix,

Albert Ventura, de l'Avern.

Jordi, Guida i Joan Carles, els tres socis de Pamaball, Sccl.

en aquestes circumstàncies, però faltava l'espai físic comunitari, com ha posat en evidència aquesta iniciativa. El referent principal, explica l'Albert Ventura, membre fundador, va ser Can Capablanca de Sabadell. Des de Sant Celoni ho defineixen com a simbiosi entre una entitat sense ànim de lucre i una cooperativa, per compartir espai ajudant-se. Econòmicament independents, però compartint despeses i recursos. El bar restaurant, van tenir clar que havia de ser una empresa, pel temps i la dedicació especial i professional que caldria esmerçar-hi. I aquesta, havia de ser cooperativa, per ser democràtica. Pla de viabilitat, assessoria jurídica, tres socis (l'Albert i dos cuineros professionals), i endavant. Han anat consolidant el negoci i ja tenen un quart soci.

Obren tarda i nit. Ningú no fa jornada completa. Seguint el model de Sabadell, volen fer només les hores necessàries i tenir el sou digne que correspongui, per conciliar feina i vida. Així es treuen entre 600 i 700 euros al mes.

La inversió inicial, 19.000 euros per a infraestructura bàsica, la van fer els socis amb diners propis que tenien estalviats. Les obres, però, amb un import de 90.000 euros, les negocià La Clau amb Coop57, que va prestar-ne el 70%. L'Avern, mentrestant, paga el 80% del lloguer i despeses fixes que reparteixen.

Els resultats parlen d'èxit. Sempre hi ha gent, un ambient alegre i dinàmic. Sopars vegetarians i no vegetarians, carta de tapes, entrepans, coques; plats més elaborats... Per gastar entre els 6 i 10 o 12 euros. Les nits bones poden servir uns cinquanta o seixanta sopars.

El Resolís, la Barraqueta de Gràcia (labarraqueta.cat/el-resolis)

A la plaça del Raspall, centre del barri gitano de Gràcia, el vell bar Resolís té aires nous. L'Ateneu Independentista de Gràcia - La Barraqueta el va llogar juntament amb la resta dels baixos, que tenen altra porta i locals al carrer, de manera que feien visible una aposta per enfortir el teixit associatiu al barri. El 23 juny del 2013, els tres membres de la cooperativa Pamaball obrien les portes del nou Resolís: dos professionals de la restauració, en Jordi i en Joan Carles, i la Guida, filòloga, però amb experiència de treball a l'obrador d'una pastisseria.

L'Ateneu es va fer càrrec de tota l'operació. Negocià el traspàs i un finançament en tres fases amb Coop57. Es van recollir avals per demanar el préstec, i són els socis, individualment, els qui avalen. Avals solidaris i quotes proporcionals de cada soci: prop de dues-centes aportacions.

Els mateixos cooperativistes, que són socis de l'Ateneu, paguen també una quota d'uns mil euros cadascun. Pamaball, mentrestant, paga la seva part mensual pel lloguer i subministraments i una quota fixa, que és la seva part de col·laboració amb el projecte.

Un any i escaig és poc temps per a poder treure'n conclusions, però cal dir que fins ara ha funcionat molt bé, assegura el Jordi, professional de la cuina i valencià arrelat al barri. Mantenen la clientela d'abans i l'han ampliat amb nova gent. O sigui, resumeix en Joan Carles, el *maître* d'una banda, i de l'altra la gent del barri de tota la vida i els joves dels moviments socials, independentistes, amb poques possibilitats, que prenen una canyeteta a un euro i una tapa barata. Després, el cap de setmana, el públic familiar de qualsevol ideologia a qui agrada l'oferta gastronòmica.

Quatre experiències, entre d'altres, d'empreses cooperatives amb èxit i que esdevenen referència, nascudes en la terra fertilitzada per l'humus de l'associacionisme popular.

Entre setmana, fan un menú diari a escollir entre tres opcions de primer, de segon i de postres, per 8,50 euros els socis de l'Ateneu i 9,50 euros la resta. El producte és de mercat i fresc, afirma en Jordi tot defensant la cuina popular real. Però la marca de la casa són els arrossos: cada dia un de diferent. El cap de setmana, amb llamàntol. Serveixen de deu a quinze menús de migdia; els caps de setmana, sempre més, i algun diumenge, fins a vuitanta. Però, la mitjana és de vint a trenta. Els resultats, com hem dit, són bons, tot i viure el conflicte permanent de voler oferir bona qualitat de producte (bo i ben cuinat) a preus populars, de manera que tenen un marge de resultats ben estret. Però és que, a més, estan aquí perquè s'ho creuen i fan el que els agrada: cuinar el que els agrada, servir a la seva manera, la relació amb els clients; l'ambient d'ateneu, els moviments socials i la militància. Això és molt divertit i, a més, esperançador, conclou en Jordi.

Intercooperació de cafès restaurant

Les cooperatives pensen en un projecte d'intercooperació. Des de Sabadell, un model que ha funcionat i que bastants grups han volgut conèixer (almenys una trentena), es va anar creant una xarxa d'afinitat. I van ajudar a enfortir-la, com assegura l'Eudald, les sortides anuals que fan els de Can Capablanca per reflexionar i conèixer altres casos, i tant per revaloritzar els projectes en tant que economia solidària, com per fer país. Creuen que cal millorar les condicions pròpies i les dels productors, així com promoure que altres projectes puguin aprofitar l'experiència. Guanyar força de negociació; millorar els preus dels productes; treballar la formació. I l'Eudald opina que també podrien assajar projectes pilot per a visualitzar millor el futur. ■

Màrius Pons Sumalla.

Un cooperativista comunista i controvertit

Antonieta Jarne
Universitat de Lleida

Quan Carlo Ginzburg escrigué *El formatge i els cucs. El cosmos d'un moliner del segle XVI*, inaugurà un tipus d'història cultural que era molt més que un relat biogràfic minuciós. Significava la reivindicació del subjecte individual dins la construcció del discurs històric. El llibre al voltant de Màrius Pons esdevé un eficaç exemple d'aquesta microhistòria. De la mà de l'autora, la Teresa Ibars, ens passem per diferents itineraris de la seua vida, pinzellades molt icòniques d'un territori i d'un partit, el PSUC, que condensa bona part de la història de la segona meitat del segle XX.

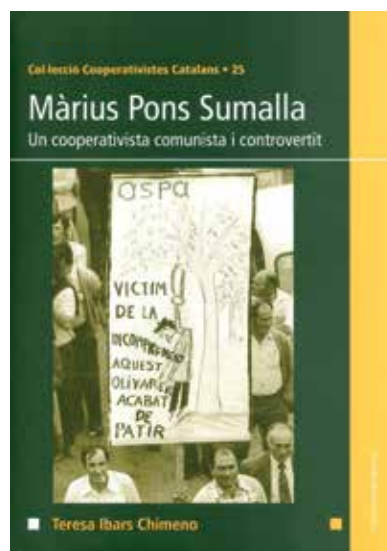
Fill de picapedrer, Pons va viure la infància i la joventut a Arbeca (les Garrigues) enmig d'una ruralitat molt allunyada del progrés capitalista. No obstant això, el dinamisme de la Unió Republicana de la localitat serà decisiu perquè ben aviat quedi imbuït d'una certa cultura política bastida de modernitat i de principis democràtics.

El dalta baix de la Guerra Civil li comporta misèria, presó i treballs forçats. I també és l'inici d'una militància comunista que ja no abandonarà mai. La seua trajectòria personal reflecteix les catàclombes i els obstacles d'un univers, profundament demonitzat pel franquisme, que es dedica bàsicament a intentar que el partit no desaparegui del tot.

Simultàniament, enceta la seua vida professional treballant a Olis Guiu, una de les empreses deganes dedicada des del 1850 a l'elaboració d'oli d'oliva. Serà amb la seua entrada com a gerent a la Secció d'Olis a UTECO, però, quan assolirà la dimensió professional amb més projecció. Clau en la democratització d'un cooperativisme

controlat per l'Organització Sindical, la seua biografia ens ensenya l'engranatge entre la maquinària sindical i el món agrari i, alhora, ens permet resseguir el sindicalisme agrari, des del verticalisme franquista fins a la Unió de Pagesos. El fet que la UTECO estigui incardinada en les estructures del franquisme provocarà malfiances de companys de partit respecte a algú que ha aconseguit una bona posició social i econòmica. En realitat, però, el seu rol "entrista" dins la UTECO és un mirall de l'estratègia dels comunistes en l'intent d'assajar formes d'aproximació a la societat consistents a introduir-se en les organitzacions de l'aparell de l'Estat. No tothom dins l'espai comunista ho acceptava i, per tant, Pons no va deixar mai de ser una persona controvertida —com molt bé ho recull l'autora en el títol. Alhora això també va servir perquè anés acumulant agors pel fet que hi haguessin companys que no acabaven de comprendre la feina que feia d'acord amb les línies dissenyades pel partit.

Comunista ortodox fins a la medulla, Pons també exemplifica l'ensulsiada que es viu en la darrereria del segle XX. A més de les esquerdes que s'obren en l'imaginari soviètic, en el cas espanyol no és aliena la naturalesa de la transició política. L'acceptació de la monarquia, els Pactes de la Moncloa o la Constitució del 1978 provoquen trinxeres insalvables materialitzades en la traumàtica escissió que el 1982 donà pas a la creació del Partit dels Comunistes de Catalunya. Juntament amb el balaguer Pere Ardiaca, Màrius Pons és un dels principals referents d'aquest nou partit, profundament contrari a les directrius que tant el PCE com el PSUC havien pres durant la

IBARS CHIMENO, Teresa

Màrius Pons Sumalla. Un cooperativista comunista i controvertit.

Col·lecció Cooperativistes Catalans, 25

Ed. Fundació Roca i Galès -

Cossetània Edicions

Barcelona-Valls, 2015

85 pàg.

17 x 24 cm

ISBN: 978-84-9034-143-8

transició postfranquista. Malgrat l'enfonsament de l'URSS, seguí fidel tant a l'estalinisme com a la Cuba castrista.

El llibre de la Teresa Ibars ha posat sobre el mapa de la història Màrius Pons, amb la qual cosa tant la història del cooperativisme com la del comunisme s'han engrandit. ■

Si ets una empresa responsable, ensenya el cor: fes balanç social

Rubèn Suriñach

@XES_cat

#ensenyaelcor

Fins al 30 de juny, les empreses i altres entitats poden fer “balanç social” (BS), una eina que la Xarxa d'Economia Solidària proposa que les organitzacions facin servir per a mesurar i fer visibles les seves aportacions socials i mediambientals. Aquest any, s'hi han incorporat novetats importants, com ara la possibilitat d'obtenir un informe editable per a fer la memòria social o de sostenibilitat, o l'acompanyament personalitzat dels compromisos de millora de les organitzacions.

Feu el vostre balanç social

La campanya “Balanç social” arriba a la seva vuitena edició. Un any més, les empreses i altres organitzacions de l'economia social i solidària (ESS) poden completar el seu balanç; per a fer-ho, tenen de termini fins al 30 de juny. En l'edició anterior, el van fer setanta organitzacions, la major part de les quals eren empreses cooperatives de diferents menes, així com associacions, fundacions i algunes societats limitades.

El BS és una eina que ha desenvolupat la Xarxa d'Economia Solidària (organització de segon grau que agrupa a més de cent quaranta organitzacions d'ESS) perquè les organitzacions puguin obtenir un diagnòstic del seu funcionament intern i emprendre així processos de millora en diferents àmbits, com ara la democràcia interna, les condicions laborals dels seus treballadors, la paritat de gènere, el compromís mediambiental o el compromís amb proveïdors de l'ESS i les finances ètiques. A més, el fet de fer el BS permet a l'organització identificar-se com a empresa d'ESS, de manera que guanya visibilitat i engruixeix aquest sector econòmic emergent.

Imatge de la campanya d'enguany.

Què mesura el balanç social

El BS està estructurat en set grans blocs, sobre els quals s'han d'anar bolcant les dades de l'organització: dades econòmiques i generals; democràcia interna; igualtat; compromís ambiental; compromís social; qualitat laboral; i qualitat professional.

Les dades generals són la base sobre la qual es calculen una bona part dels indicadors. Així doncs, gràcies a la informació recollida en aquest apartat sabem que les setanta organitzacions que l'any passat van fer el BS representaven una base social de 57.000 persones, facturaven 60 milions d'euros i donaven feina a 2.030 persones.

En l'apart de democràcia, es demanen dades referents a la participació, la transparència i la rotació de càrrecs a l'organització. Aquesta secció ens permet saber, per exemple, que, a les cooperatives de treball que van fer el BS l'any anterior, en la presa de decisions, hi estava implicat un de cada tres treballadors.

Pel que fa la igualtat entre sexes, es mesuren tant qüestions de paritat entre homes i dones a diferents nivells (feina, presa de decisions, càrrecs directius), com diferències salarials i mesures d'inclusió social. Per exemple, sabem que de mitjana el 54% dels càrrecs de responsabilitat executiva estaven en mans de dones i que la paritat entre dones i homes era total en els espais de presa de decisions.

El l'àmbit del compromís mediambiental, es recull informació sobre el consum energètic i d'aigua, la gestió de residus, el consum de paper i l'origen dels productes alimentaris, d'higiene, de neteja, etc. El compromís social es mesura a

partir de la implicació de l'entitat amb les finances ètiques, amb altres organitzacions d'ESS, i també en xarxes, federacions, moviments socials, etc. Així doncs, l'any passat vàiem que les setanta organitzacions tenien 854.000 euros dipositats en entitats de finances ètiques, i que el 20% de les compres es feien a altres organitzacions d'ESS.

Els dos últims apartats són els de qualitat laboral i qualitat professional. Pel que fa al primer, cal dir que s'envien qüestionaris als treballadors de l'entitat perquè ells mateixos avaluin (de manera anònima) les seves condicions laborals. En l'edició anterior, van emplenar el qüestionari el 35% dels treballadors. Els aspectes més ben valorats, amb una puntuació de l'1 al 10, van ser el grau de compliment en el pagament de nòmines (amb un 8,62), l'autonomia per a organitzar-se la feina (8,50), el suport de l'equip humà (8,20) i la satisfacció per la feina (també 8,20) o pel fet de ser membre de l'organització (8,19). I els menys valorats són el sou (6,62), la sobrecàrrega de feina (6,92) i les condicions físiques i materials de l'entorn de treball (7,00). En l'últim apartat, també s'envien qüestionaris a empreses i clients o usuaris perquè avaluin (de manera anònima) la qualitat del producte o servei ofert.

Any rere any, cada vegada més organitzacions fan el balanç social, i això és un símptoma d'una realitat que ens dóna esperança: que es va estenent la cultura empresarial basada en els principis de l'economia social i solidària, i confiem que aquest any encara serem més, la gent implicada, ja que això voldrà dir que la transformació cap a altres maneres de fer economia segueix, imparabile, el seu camí.

Novetats de la present edició

Les empreses i altres entitats que fan el BS poden obtenir un diagnòstic molt complet sobre l'estat de l'organització, que es pot convertir en una important eina de gestió interna per a anar millorant els diferents aspectes avaluats. Enguany, els responsables de la comissió de BS de la XES hem incorporat novetats importants perquè el BS tingui un impacte més fort en les organitzacions, en concret:

- **Acompanyament personalitzat:** A totes les organitzacions que demaneu el segell i que, per tant, signeu la carta de compromisos de millora, us farem un seguiment personalitzat d'aquest compromís i us recomanarem possibles itineraris de millora (espais d'assessorament i formació, tallers entre entitats, etc.).
- **Posicionament als aparadors de l'economia solidària:** Estem tancant acords de col·laboració amb els tres principals projectes de mapatge d'alternatives econòmiques que hi han a Catalunya ara mateix: el mapa Barcelona+Sostenible, la Consumpèdia del CRIC (revista *Opcions*) i el mapa de l'economia solidària catalana Pam a Pam. Amb aquests acords totes les organitzacions que facin BS es mostraran en els tres mapes com a alternatives de consum responsable.
- **Informe final editable:** Una vegada l'organització hagi acabat el BS, a més de tenir-ne l'informe final en PDF, també el tindrà en format editable, de manera que així serà més fàcil poder introduir la informació en una memòria de sostenibilitat o responsabilitat social. Estem treballant, també, en l'elaboració d'una plantilla per a la confecció de memòries.

Informacions de contacte:

Ens podeu seguir a través del compte de Twitter de la XES: [@XES_cat](#),

amb l'etiqueta [#ensenyaelcor](#)

Enllaç a l'eina per a elaborar el balanç social: <https://www.bsxes.org>

Podeu trobar tots els detalls de la campanya al blog:

<http://www.ensenyaelcor.org>

Per a consultes, aquestes són les dades de contacte:

Rubèn Suriñach

Tel.: 646 655 078

ruben@bsxes.org ■

Recordatoris

Esteve Puigferrat i Aguilar

Fent referència al meu darrer escrit sobre Esblada (*Cooperació Catalana*, 385, març 2015) amb goig he seguit pels mitjans de comunicació exemples d'iniciatives semblants que fins i tot han desbordat les previsions de l'organització. Seria bo que això només fos el principi d'una tendència creixent.

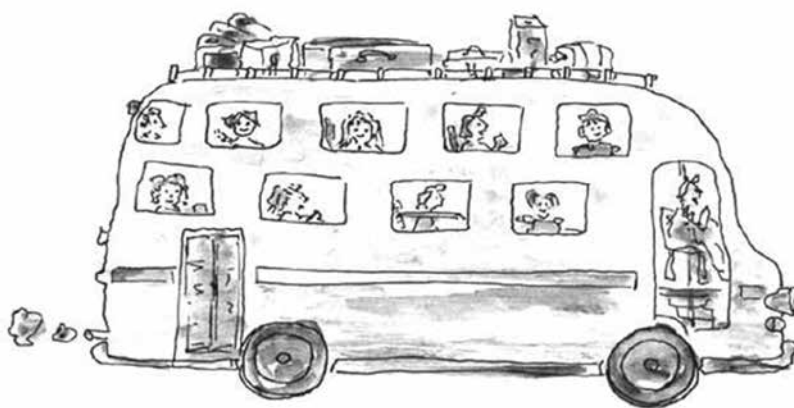
La Universitat Catalana d'Estiu anuncia que aquest any serà dedicada principalment al record d'Ovidi Montllor que tant s'ho mereix. Per molt que sembla ser que a alguns del país això els ve molt costa amunt.

Vaig coincidir amb ell una sola vegada en un petit restaurant d'un carreró que dona darrere la Comissaria de Via Laietana, on els germans Creix feien de les seves.

Si tinc la sort d'anar a l'edició de la UCE d'aquest any procuraré assistir a totes les sessions i actes tant si, igual que l'any passat, hi vaig per lliure com si hi vaig delegat per la revista. ■

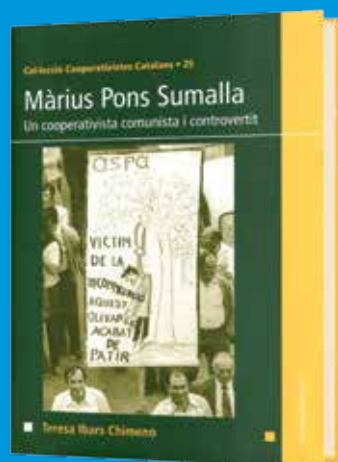

ARXIU

ARXIU

Col·lecció Cooperativistes Catalans

Altres títols de la col·lecció

1. GAVALDÀ, Antoni
Josep M. Rendé i Ventosa
2. ANGUERA, Pere
Antoni Fabra Ribas
3. CASANOVES I PRAT, Josep Josep
Lladó i Quintana
4. JIMÉNEZ NAVARRO, Àngel Sants
Boada i Calsada
5. FERRER I GIRONÈS, Francesc
Joan Tutau i Vergés
6. VICEDO RIUS, Enric
Enric d'Hostalric i Colomer
7. GAVALDÀ, Antoni
Benet Vigo i Trulls
8. PLANA I GABERNET, Gabriel
Josep Roca i Galès
9. COMAS I CLOSAS, Francesc
Leonei Soler i March
10. POMÉS, Jordi
Salvador Pagès Inglada
11. AUDÍ, Pere - ORESANZ, Toni
Joaquim Llorens Abelló
12. BOSH I CUENCA, Pere
Pere Dausà i Arxer
13. DUCH PLANA, Montserrat
Micaela Chalmeta
14. SUÑÉ MORALES, Jordi Miquel
Mestre i Avinyó
15. VALLÈS I MARTÍ, Josep Maria
Josep Cabeza i Coll
16. SERRANO I BLANQUER, Jordi
Joan Salas Antón
17. GARAU ROLANDI, Miguel Joan
Peiró i Belis
18. BOSCH I CUENCA, Pere Jaume
Rossich i Bassa
19. PIÑANA EDO, Marcel·li Joan
Mestre i Mestre
20. HERNANDEZ BENAVENTE, Santos
Josep Espriu i Castelló
21. ROTGER I DUNYÓ, Agnès
Joan Ventosa i Roig
22. PONS I ALTÈS, Josep M.
Pere Boldú i Tilló
23. VALLÈS I MARTÍ, Josep Maria
Albert Talavera i Sabater
24. MIRÓ, Ivan i DALMAU, Marc
Joan Rovira Marqués

25

IBARS CHIMENO, Teresa

Màrius Pons Sumalla

Col. Cooperativistes Catalans, 25

Ed. Fundació Roca i Galès amb Cossetània Edicions

FUNDACIÓ ROCA I GALÈS

Aragó, 281, 1r 1a - 08009 Barcelona
Tel. 932 154 870 - www.rocagales.cat

 facebook.com/fundacio.rocagales.5

 @rocagales

FUNDACIÓ ROCA I GALÈS
Aragó, 281, 1r-1a. 08009 Barcelona
Tel. 932 154 870
www.rocagales.cat
cc@rocagales.cat
rocagales.com

cooperació
CATALANA

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Entitat _____
Nom _____ Cognoms _____
Adreça _____
Codi postal _____ Població _____
Telèfon _____
Correu electrònic _____
NIF _____

☐ Desitjo subscriure'm fins nou avís a la revista Cooperació Catalana

Preu subscripció anual (11 núms.) 30 €

Forma de pagament

☐ Transferència IBAN ES37 2100 3014 7625 0001 8353

☐ Xec bancari adjunt a nom de: FUNDACIÓ ROCA I GALÈS

☐ Domiciliació bancària: Nom titular: _____

Entitat bancària: _____

Codi BIC: _____

Codi IBAN:

Donació de llibres

1. *Aportaciones de la economía social al desarrollo rural en Iberoamérica y España*. Àvila: Universidad Católica de Ávila, 2005.
2. *Cent anys de la cooperativa "La Agrícola" de Sant Fruitós de Bages. 1893-1993*. Barcelona: IPFC, 1994.
3. *Directorio Nacional de Investigadores en Economía Social*. València: CIRIEC-España, 1994.
4. EGIDO MORENO, Mª Jesús. *Cooperativas de crédito en la Comunidad Autónoma del País Vasco y Navarra: Retos de futuro*. Sant Sebastià: GEZKI, 1999.
5. *El tercer sector no lucrativo en el Mediterráneo. II Argelia, Israel, Malta, Marruecos y Turquía*. València: CIRIEC-España, 2006.
6. GARCIA, Xavier. *La primera dècada de lluita antinuclear a Catalunya (1970-1980)*. Falset: Centre Cultural La Unió de Torroja del Priorat. Arxiu Comarcal del Priorat, 2008.
7. GROSSIN, William. *Trabajo y tiempo. Duraciones, horarios, ritmos*. Barcelona: Nova Terra, 1974.
8. *Informe de síntesis sobre la economía social en España en el año 2000*. València: CIRIEC-España, 2002.
9. *Informe sobre els patrimonis confiscats a les cooperatives el 1939*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1984.
10. *La estrategia europea de empleo*. Madrid: CES, 2001.
11. *Legislació catalana en matèria de cooperatives*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1995.
12. LLUIS Y NAVAS, Jaime. *El condicionamiento jurídico del ejercicio de la dirección o jefatura de empresa*. Barcelona: CEAHE, 1977.
13. MAS IVARS, Matilde; CUCARELLA TORMO, Vicent. *Serie históricas de capital público en España*. Bilbao: Fundación BBVA, 2009.
14. *Noves formes d'organització en el treball: Una oportunitat per al canvi en l'empresa. Conferència Europea, conclusions*. Barcelona: CTESC, 2004.
14. *Turisme d'identitat qualitat i competitivitat*. Barcelona: Fundació Josep Irla, 2008.

■ La Biblioteca de la Fundació Roca Galès està al servei de totes aquelles persones que volen consultar temes referents a cooperativisme i economia social.

■ Agraïm la col·laboració de totes aquelles persones i entitats que amb les seves donacions han contribuït a assolir els 5.000 exemplars que actualment la nostra biblioteca pot oferir als seus lectors.

■ Segueixen arribant nous llibres, i a fi d'obtenir l'espai necessari, hem cregut oportú fer una reestructuració de la biblioteca, retirant les obres de les quals disposem més d'un exemplar, i d'aquelles que no tracten específicament dels temes sobre els quals estem especialitzats.

■ Cada mes, la biblioteca de la Fundació Roca i Galès publicarà a Coopració Catalana un llistat de quinze títols d'aquest tipus de material.

■ Aquests llibres podran ser obtinguts de forma gratuïta per qualsevol persona o entitat que hi estigui interessada.

■ Com obtenir aquests llibres:

- Cal demanar-los per telèfon o per fax a la bibliotecària en horari de la biblioteca.
- Durant un període de trenta dies posteriors a la seva publicació.
- Els llibres s'hauran de recollir a la Fundació Roca i Galès i prèviament s'haurà d'omplir una fitxa amb les dades personals.
- En cap cas no es podrà fer un ús comercial del material obtingut.
- Les peticions seran ateses per rigorós ordre de comanda.

BIBLIOTECA DE LA FUNDACIÓ ROCA I GALÈS

Horari:
de dilluns a dijous de 9:30 a 13 h.
dimarts i dijous de 16 a 19 h.
Telèfon: 93 215 48 70
Fax: 93 487 32 83
a.e.: biblioteca@rocagales.cat
www.rocagales.cat

La Biblioteca de la Fundació Roca i Galès ha rebut de nou una extensa donació de llibres de temàtica cooperativista, economia social, medi ambient i altres, que ha incorporat als seus fons. Tot i això, té un considerable romanent que posa a disposició de les persones i entitats que hi puguin estar interessades. Cal convenir dia i hora amb la bibliotecària per venir a triar-los.

Retalls

Elisenda Dunyó

BUTLLETÍ INFORMATIU COOP 57

Núm. 27. Març del 2015. Barcelona

www.coop.57.coop
coop57@coop57.coop

Butlletí en llengua catalana, de periodicitat semestral, per mitjà del qual Coop 57 ens acosta a la seva actualitat. D'aquest número destaquem, amb felicitació inclosa, el repàs històric que es fa de l'entitat amb motiu de la celebració del vintè aniversari de la seva creació. Tant a l'article editorial com en altres de l'interior, s'inclou la invitació a la "Trobada 2015" que es farà al mes d'abril a Saragossa, acompanyada del programa. A la secció "PedaCOOPgia" continuen explicant les particularitats del model organitzatiu i participatiu de COOP 57. També hi ha una part dedicada a l'economia social i solidària, que remarcuem especialment, en la qual es parla de la 3a FESC, FETS, PAMaPAM, Economies Feministes, Konsumo Responsable i FIARE. Com sempre, es dona a conèixer l'activitat principal de cadascuna de les seccions territorials, les noves persones i entitats sòcies, els préstecs concedits i les grans xifres de l'entitat. A les dues últimes pàgines es mostren amb mapes i gràfics les dades descrites. Es tanca el butlletí amb una cita de Concepción Arenal, l'escriptora gallega precursora del moviment feminista a Espanya: "Les forces que s'associen no se sumen; es multipliquen." Segons la nota de presentació d'aquest número, la frase inspira a la "Trobada 2015" i anima a participar en les trobades i a treballar de manera col·lectiva. ■

PARTICIPER

Núm. 654. Març-maig del 2015. París

www.les-scop.coop

Revista de les societats cooperatives i participatives (scop), publicada en llengua francesa i de periodicitat trimestral. A les pàgines centrals i de manera més extensa, destaquem el dossier, que es titula com l'article principal: "Grups cooperatius: unir-se per créixer." S'explica de manera minuciosa el procés que s'ha de portar a terme per aconseguir, amb l'ajuda de la nova llei, crear grups cooperatius. Així les (scops) grans o petites tenen l'oportunitat de desenvolupar-se com a tals. Per als dirigents de les cooperatives, la Llei ESS els ofereix una solució per a desenvolupar-se. També hi han les seccions fixes, com ara "Mèdia scop", que és un recull de premsa i mitjans audiovisuals; "La vida a la xarxa"; "Actualitat"; "Retrobades", que és una entrevista; "Scops en acció"; i "Lectures", en què es ressenyen tres llibres. De la resta destaquem els articles següents: "Scop: les dones estan en moviment", l'autora del qual diu que, malgrat les nombroses iniciatives que s'han portat a terme per afavorir que les dones ocupin alts càrrecs, a França ocupen un tant per cent molt baix a les empreses tradicionals: el 18%. En canvi, a les scops són dones el 25% dels càrrecs dirigents; no obstant això, hi han sectors en què gairebé només hi han homes. L'autora reivindica el moviment que actualment sembla que es dona a França, i creu que es podrà aconseguir un percentatge més alt de participació de les dones al capdavant de les cooperatives. Cal remarcar, també, l'estudi que porta per títol "L'ancoratge territorial de les cooperatives". A la secció "Zoom", hi ha l'article "Llibreries i cooperatives: belles trobades", en què s'afirma que, com a conseqüència de la crisi de l'edició, la implantació local i l'esperit col·lectiu, de mica en mica les llibreries es van transformant en cooperatives. Com a curiositat, en un petit destacat s'exposa el cas d'una cooperativa de llibreries a Taiwan, dins la qual se n'agrupen una quarantena. ■

RE^{SÍ}CLAR!

012
gencat.cat
Cost de la trucada:
segons operadora.

**Consumim milers de
productes diferents.
Separar-los en 5 contenidors
és un gest molt fàcil i el
benefici és molt gran.**

Recorda que el verd és per
als envasos de vidre.

Dr. Ramon Folch
Socioecòleg

#pqreciclem

Quim Masferrer ha
buscat motius per reciclar.
Descobreix-los a:

Amb el finançament de:

ecovidrio
ENTIDAD SIN ÁNIMO DE LUCRO

**Generalitat
de Catalunya**